

Sorszám: III.

Tárgy:	Az adóbevételek alakulásának értékelése
Előterjesztő:	Gulyásné dr. Sáli Henrietta aljegyző
Készítette:	Czirbuly Zoltánné vezető-főtanácsos
Véleményező Bizottság:	Humánügyi Bizottság Ügyrendi, Jogi, Közbiztonsági és Esélyegyenlőségi Bizottság Pénzügyi, Gazdasági Bizottság
Tervezett döntés:	1 db határozat
Döntés:	Egyszerű többségi, nyílt szavazással

ELŐTERJESZTÉS
Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete
2021. november 29-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdésének g) pontjában foglaltakra tekintettel a települési önkormányzat képviselő testülete a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást.

Az önkormányzati adóhatósági feladat- és hatáskör címzettje a jegyző. Az adóztatással kapcsolatos hatósági feladatokat a jegyző irányításával, az adócsoport munkatársai látják el.

A Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény, valamint Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete 49/2012.(XI.27.) önkormányzati rendelete alapján, településünkön a helyi adómegállapítás, az építményadó, a telekadó, a magánszemélyek kommunális adója, az idegenforgalmi adó, és a helyi iparüzési adóra terjed ki. Települési adó nem került bevezetésre.

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat és a hivatal működéséhez szükséges saját (közhatalmi) bevételek jelentős részének a beszedését, valamint egyéb, az állam által az önkormányzati adóhatósághoz delegált hatósági feladatot.

Ezen belül végzi az önkormányzat által bevezetett helyi adók kivetésével, beszedésével, a gépjárműadó hátralék behajtásával, MÁK részére történő továbbutalásával, az adók módjára behajtandó köztartozások, a közigazgatási hatósági eljárási illeték, a talajterhelési díj, a termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója, a mezőöri járulék beszedésével kapcsolatos feladatokat. Nyilvántartja továbbá a desztilláló berendezések vásárlásának bejelentését, ellenőrzi a magánfőzés szabályainak betartását, adatot szolgáltat a Nemzeti Adó- és Vámhatóság részére.

Megkeresésre elkészíti és kiadja a vagyoni bizonyítványokat, az adóigazolásokat, valamint az adó- és értékbizonyítványokat. A csoport ellátja továbbá a pénzforgalmi adatok, adózónkénti adószámlákra történő könyvelését, a negyedévenkénti zárási feladatokat, valamint az ezekhez

kapcsolódó, MÁK és a pénzügyi osztály részére történő adatszolgáltatást.

Az adóhatósági feladatellátáson túl, az adócsoporthoz jár el egyes földművelésügyi, valamint állategészségügyi hatósági feladatok ellátásában, mint a méhek tartásával kapcsolatos hatósági ügyekben, szervezi és szakmailag irányítja a mezői őrszolgálatot, szervezi továbbá az ebek 3 évenkénti összeírását.

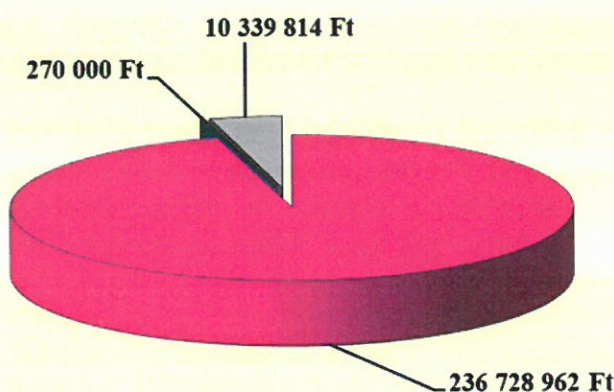
Az adócsoporthoz által ellátandó feladatok igen sokrétűek és nagyszámúak.

2021. szeptember 30. napjáig a mindösszesen 8.048 db főszámlára iktatott ügyiratból 5.276 db adóhatósági intézkedést igényelt. Az alszámlára iktatott hivatali ügyiratok száma 19.604 db, melyből 8.170 db adóügyhöz kapcsolódik.

Önkormányzatunk a 2021. évi költségvetésébe, a 2020. évi előírások, a december 31. napján nyilvántartott hátralékos állomány, valamint a 2020. évben megjelent, 2021. évre érvényes jogszabályi rendelkezések figyelembe vételével, adó és egyéb bevétel címen, 168.750.000,- Ft-ot tervezett be.

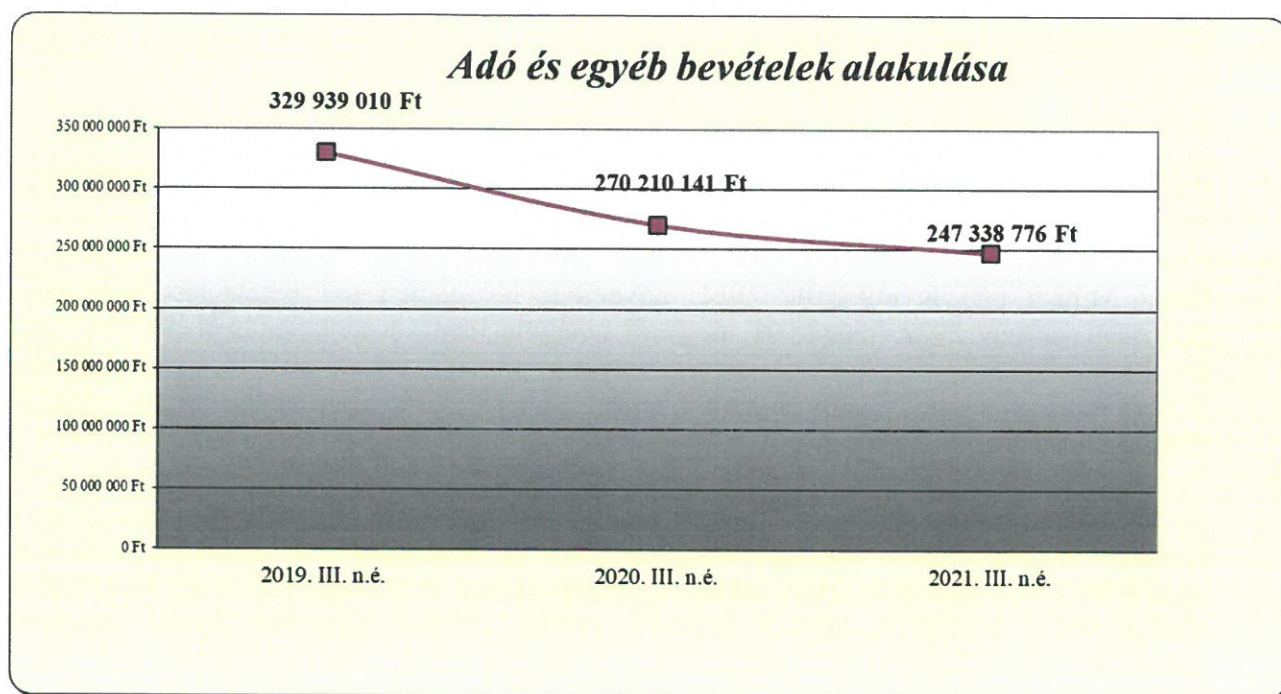
Adóhatóságunk 2021.09.30. napjáig, helyi adóból 236.728.962,- Ft, átengedett központi adóból (termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója) 270.000,- Ft, egyéb feladatellátásból 10.339.814,- Ft, mindösszesen: 247.338.776,- Ft bevételt teljesített.

Adó és egyéb bevételek megoszlása (2021.09.30.)

- Helyi adó
- Átengedett központi adó
- Egyéb (késedelmi pótlék, talajterhelési díj, mezőőri járulék, egyéb bevétel)

Az adóbevételek nagyságát elsősorban az önkormányzatnál bevezetett adónemek száma, azok mértéke, másodsorban a település gazdasági adottságai, a helyben működő vállalkozások eredményessége, az adóalanyok fizetőképessége határozza meg.

A koronavírus járvány 2020. évi megjelenése, az önkormányzati adóbevételek nagyságára is jelentős hatással volt. A járványhelyzettel összefüggésben megjelent kormányzati intézkedések, negatív irányban módosították az önkormányzatok adóbevételének alakulását.

2020. év tavaszán hatályba lépett Kormányrendelet alapján, január elsejei visszamenőleges hatállyal, a korábban a gépjárműadó bevételből az önkormányzatokat megillető 40%-ot is a Járvány Elleni Védekezési Alapba kellett átutalni. 2020. január 01. napjától a gépjárműadó bevétel 100%-a a központi költségvetést illeti meg, ugyanakkor az adóztatás, annak minden költségével együtt 2020. december 31-ig, a hátralékos adó behajtása a mai napig, az önkormányzatok költségvetését terheli.

A 2020 decemberében megjelent Kormányrendelet kimondta, hogy a 2021. évben végződő adóévben a helyi adó és a települési adó mértéke nem lehet magasabb, mint az ugyanazon helyi adónak, települési adónak a rendelet hatálybalépése napján hatályos és alkalmazandó önkormányzati adórendeletben megállapított adómértéke. 2021. évre új helyi adót, új települési adót az önkormányzatok nem vezethettek be. A veszélyhelyzet fennállása miatt, a Kormány részéről nem kizárható, a jövő évre vonatkozó, hasonló intézkedés meghozatala.

Helyi iparüzési adó (HIPA):

A bevételeken belül, nagyságánál fogva a HIPA továbbra is meghatározó szerepet tölt be, alapvetően befolyásolja azok teljesülését. A HIPA alanya a vállalkozó, aki az önkormányzat illetékességi területén vállalkozási tevékenységet végez.

Az adóalanyok a (március 15., szeptember 15.) befizetett előleggel, az éves bevallás során számolnak el. Ebből kifolyólag a május 31-ig benyújtott végleges adójukat tartalmazó bevallás, jelentős eltérést is mutathat akár pozitív, akár negatív irányban a megfizetett adóelőleggel szemben.

A HIPA bevétel tervezése, az adóévet megelőző 2. évről beadott bevallásokban szereplő számadatok alapján történik.

2020 decemberében megjelent Kormányrendelet értelmében azon mikro-, kis- és középvállalkozások, amelyeknél a nettó árbevétel, vagy mérlegfőösszeg a 4 milliárd forintot nem haladta meg, és az erről szóló nyilatkozatukat 2021. február 15. napjáig a NAV-on keresztül benyújtották, élhettek a 2021. évben esedékes adóelőleg 50%-a elengedésének a lehetőségével. Ennek következtében a 2022. május 31. napjáig benyújtandó HIPA bevallások esetében az adó mértéke 1,9% helyett 1%-ra csökken.

Varga Mihály pénzügyminiszter 2021. november 13. napján tett bejelentése alapján, a gazdasági kabinet 2022. január 01. napjától hatályba lépő adócsökkentésről döntött, mely érinti a kis- és középvállalkozások kedvezményét is a helyi iparüzési adóban, így azok jövőre is maximum 1 százalék adót fognak fizetni. Az erről szóló jogszabály, az előterjesztés készítésekor még nem jelent meg.

Az önkormányzatok a 2021. évben kieső HIPA bevétel összegével megegyező összegben, a központi költségvetésből támogatásra jogosultak. A támogatást két egyenlő részletben, legkésőbb 2021. június és 2021. október hónapban kell folyósítani. Az első 52,9 milliós részlet június hónapban, míg a második részlet október hónapban került átutalásra önkormányzatunk költségvetési számlájára. A 2022. január 01. napjától hatályba lépő újabb KKV kedvezmény miatti HIPA bevétel kiesés állami kompenzációjáról jelenleg nincs információ.

A 2019. évről 2020. évben benyújtott bevallások adatai alapján, több mint 700 db, a fenti kritériumnak megfelelő, székhellyel, illetve telephellyel rendelkező vállalkozás működött településünkön. A bevétel tervezésekor, valamennyi jogosult vállalkozás esetében, az adófelezés lehetősége figyelembe vételre került.

A 2021. III. negyedév végéig az adóhatóságunk által beszedett adóbevétel 82,3 %-át, az iparüzési adóból származó bevétel képezte.

Nyitó hátralék:	31.855.743.- Ft
Nyitó hátralékból fennálló:	18.880.373.- Ft
Folyó évi előírás:	181.201.858.- Ft
Tervezett bevétel:	120.000.000.- Ft
Befolyt adó összege 2021. szeptember 30-ig:	194.940.000.- Ft
Teljesítés:	162%

2019. évtől az ügyfélkapuval rendelkező ügyfeleinknek lehetőségük van az Önkormányzati Hivatali Portálon keresztül az elektronikusan igénybe vehető szolgáltatások, mint pl.: egyenleg lekérdezés, bevallások lekérdezése, adóigazolás kérés, stb. használatára. Ez utóbbi szolgáltatás előnye, hogy 24 órás időintervallumban lekérdezhetők a vállalkozások számára fontos adózói információk.

A vállalkozásoknak csupán egy kis része él az önkormányzati rendeletben biztosított lehetőségével, miszerint befizetett adója 1+1%-át meghatározott célra, a rendeletben meghatározottak szerint regisztrált szervezetek részére felajánlhatja. Ez a lehetőség hivatott biztosítani a helyi iparüzési adót fizetőknek, hogy a befizetett adójuk felhasználásáról, meghatározott keretek között, szabadon rendelkezhessenek.

A 2020-as adóévről 2021. május 31. napjáig benyújtott bevallásokkal egyidejűleg összesen 39 db rendelkező nyilatkozat érkezett, melyből valamennyi érvényesnek minősült. A

vállalkozások 18 szervezet részére, összesen 921.262.-Ft-ot ajánlottak fel.

Magánszemélyek kommunális adója:

A második legnagyobb bevételt jelentő, és egyben a legtöbb adózót érintő adónem városunkban a magánszemélyeket érintő kommunális adó. Az adó, a magánszemély tulajdonában lévő lakó-, valamint telek ingatlan tulajdonjoga, valamint nem magánszemély tulajdonában lévő lakás, bérleti joga után kerül megállapításra. Az adónemből befolyt bevétel az adóbevétel 13,7%-a.

Nyitó hátralék:	15.551.674.- Ft
Nyitó hátralékból fennálló:	10.748.749.- Ft
Folyó évi előírás:	34.736.249.- Ft
Tervezett bevétel:	30.000.000.- Ft
Befolyt adó összege 2021. szeptember 30-ig:	32.572.766.- Ft
Teljesítés:	108,5 %

Építményadó:

A vagyoni típusú adók körébe tartozó adónem, melyből származó bevétel, az összes adóbevétel alig több mint 3,5%-a. Településünkön ezt az adót a nem lakás céljára hasznosított építmények után fizetik a magánszemélyek és vállalkozások, valamint a nem magánszemély tulajdonában lévő lakások tulajdonosai.

Nyitó hátralék:	2.095.481.- Ft
Nyitó hátralékból fennálló:	1.153.600.- Ft
Folyó évi előírás:	8.453.737.- Ft
Tervezett bevétel:	8.300.000.- Ft
Befolyt adó összege 2021. szeptember 30-ig:	8.301.696.- Ft
Teljesítés:	100 %

Telekadó:

A vagyoni típusú adók csoportjába tartozik, minimális adózót (12 vállalkozás), kizárólag jogi személyeket érint.

Nyitó hátralék:	526.850.- Ft
Nyitó hátralékból fennálló:	267.750.- Ft
Folyó évi előírás:	1.023.150.- Ft
Tervezett bevétel:	650.000.- Ft
Befolyt adó összege 2021. szeptember 30-ig:	625.450.- Ft
Teljesítés:	96,2%

Tartózkodási idő utáni idegenforgalmi adó (IFA):

Nyitó hátralék:	8.250.- Ft
Nyitó hátralékból fennálló:	8.250.- Ft
Folyó évi előírás:	253.350.- Ft
Tervezett bevétel:	400.000.- Ft
Befolyt adó összege 2021. szeptember 30-ig:	289.050.- Ft
Teljesítés:	72,2%

A koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében tett kormányzati intézkedések egyike volt az idegenforgalmi adó fizetési kötelezettség felfüggesztése. 2020.04.26. napjától 2021.06.30. napjáig terjedő időszakban eltöltött vendégéjszaka utáni idegenforgalmi adót az adó alanyának nem kellett megfizetnie, az adó beszedésére kötelezettnek nem kellett beszédnie, befizetnie, a megállapított, de be nem szedett adót azonban be kellett vallania az adóhatósághoz. Míg 2020. évben a települési önkormányzat az illetékességi területén bevallott, de meg fizetett idegenforgalmi adó összegével egyező összegben, vissza nem térítendő támogatást igényelhetett, addig 2021. évben a kieső idegenforgalmi adó után állami támogatás már nem járt.

A kormányzati intézkedés következtében 2021. I. félévében, 381.450.- Ft adóbevétel kiesés érte önkormányzatunkat.

A havi bevételekből származó adatok alapján megállapítható, hogy a járványos időszak ellenére, 2020. év hasonló időszakához viszonyítva, 3.107-el nőtt a településünkön eltöltött vendégéjszakák száma. Míg 2020. évben a nem állandó lakosként eltöltött fizetős vendégéjszakák száma 4.024 volt, addig az idei évben 7.131.

Követeléskezelés (Végrehajtási cselekmények):

A követeléskezelés kiemelten fontos, egyre nagyobb és meghatározóbb részét képezi az adóhatósági munkának. Az önkormányzati adóhatóság feladatai közé tartozik többek között a hátralékállomány csökkentése, a végrehajtási eljárások hatékony, eredményes és gyors alkalmazásával. Ezzel párhuzamosan az adózók fizetési problémáinak méltányos kezelése.

Az adózás rendjéről szóló törvény lehetőséget biztosít az adózók részére, hogy amennyiben fizetési kötelezettségüknek méltányolható indok alapján, határidőben nem tudnak eleget tenni, fizetési kedvezményt kérjenek az adóhatóságtól. Az idei évben 2 társas vállalkozás fordult ilyen jellegű kérelemmel hatóságunkhoz. Összegében 1.028.573.- Ft helyi iparüzési adóra, 6 havi részletfizetési kedvezmény került engedélyezésre.

A behajtási cselekmények foganatosítása 2018. január 01. napjától az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény, valamint a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényben foglaltak alapján, az ott meghatározott módon kerül sor.

A nyilvántartott hátralékállomány összege éven belül változó. Az eredményes behajtási cselekmények csökkentik, míg az évközi fizetési határidők a hátralékos összeg növekedését eredményezik.

Immár második éve, a koronavírus járvány miatt kialakult helyzet írja felül a klasszikus adóhatósági végrehajtási munkát. Az önkormányzati adóhatóságoknak több szempont együttes mérlegelése során kell döntéseiket meghozniuk. Elsődleges feladat, biztosítani kell az önkormányzat működéséhez szükséges adóbevételek minél gyorsabb és hatékonyabb beszedését. Ugyanakkor, az adózók aktuális problémáit is napi szinten tudni kell kezelni. Nem célja az adóhatósági munkának a magánszemélyek, ill. a vállalkozások ellehetetlenítése. Az egyensúly megtalálása, sokszor nehéz helyzet elé állítja az eljáró ügyintézőket.

Az önként, határidőre nem teljesítőkkal szemben adóhatóságunk törvényes eszközök alkalmazásával igyekszik továbbra is a lehető leghumánusabban, ugyanakkor következetesen eljárni.

Az idei évben, az évi kétszeri (I. félév fizetési felhívás, II. félév számlaegyenleg értesítő) felhíváson kívül, mely 9.136 adózót érintett, október hónapban további 52 db *fizetési felhívás* került kiküldésre, 7.170.558.-Ft összegben. Az intézkedés hatására 6.517.353.-Ft már befolyt adószámláinkra.

A *számlavezető pénzügyintézetek megkeresése* folyamatos, a hátralékosok bankszámlaadatai vonatkozásában.

29 db tartozással rendelkező vállalkozás esetében került kiadásra *hatósági átutalási megbízás*, összesen 15.093.527.- Ft összegben. Az intézkedés következtében 10.144.210.- Ft már be is folyt adószámláinkra.

Munkabér letiltásra 233 magánszemély esetében került sor, mindösszesen 9.717.656.- Ft összegben, melyből 4.505.149.- Ft már teljesítésre került.

Az elévülési idő lejártá előtt, az ingatlan tulajdonjogával rendelkező adósok esetében a hátralékos összeg erejéig *jelzálogjog*, valamint *elidegenítési és terhelési tilalom kerül bejegyeztetésre*. Jelenleg 75 db mezőberényi ingatlan esetében, 8.027.764.- Ft összegben van terhelés bejegyeztetve önkormányzatunk javára.

A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) felé elektronikus megkeresés formájában indítottunk, és indítunk folyamatosan *megkereséseket*, eddig összesen 367 személy esetében, az ismeretlen munkahelyi adatok felderítése céljából, ezáltal is gyorsítva, és eredményesebbé téve a végrehajtás folyamatát.

Figyelemmel kísérjük a Magyar Államkincstár által folyósított támogatásokban részesülők listáját. Az Uniós és a Nemzeti támogatások végrehajtás alá vonásának előkészítése 29 esetben megkezdődött, 2.574.027.- Ft összegben, *követelés lefoglalás* formájában.

A 2014. évben célkitűzésként került meghatározásra a követelés állomány növekedésének a megállítása, ezt követően a meglévő hátralékok minél gyorsabb, és hatékonyabb beszedése.

Adóhatóságunk lehetőségeihez mérten, mindent meg tesz a hátralékok eredményes behajtása érdekében, azonban az eljárás sikerességét számos tényező befolyásolja. A végrehajtás során beszedett bevétel, nincs mindig egyenes arányban az abba befektetett munka nagyságával.

2020. év III. negyedévében nyilvántartott 121.790.000.- Ft adóhátralékot, az év utolsó napjáig 74.181.935.- Ft-ra sikerült lecsökkenteni.

Hátralékos állomány megoszlása

	0-99	100-999	1000- e Ft
hátralékosok sz. (fő)	3.577	93	4
hátralékos tétel (db)	4.692	110	6
hátralék összesen (Ft)	26.708.836	28.904.648	15.726.434

A hátralékállomány 2021. szeptember 30. napján 71.339.918.- Ft volt, mely reményeink szerint év végére az intézkedéseink hatására, további csökkenést mutat majd.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az adóbevételek alakulásának értékeléséről szóló beszámolót megvitatni, ezt követően a határozati javaslatban foglaltak szerint elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a 2021. évi adóbevételek alakulásának értékeléséről szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Gulyásné dr. Sáli Henrietta aljegyző

Határidő: értelem szerint

Mezőberény, 2021. november 16.

Czirbuly Zoltánné *s.k.*
vezető-főtanácsos